

eestikeelseid 3087 (m. 1398, n. 1689), venekeelseid 11 (m. 11), saksa-keelseid —, muukeelseid 17 (m. 9, n. 8), kokku 3115 (m. 1418, n. 1697); kokku neljas vallas: eestikeelseid 10 009 (m. 4607, n. 5402), venekeelseid 42 (m. 23, n. 19), saksakeelseid 25 (m. 9, n. 16), muukeelseid 35 (m. 19, n. 16), kokku 10 111 (m. 4658, n. 5453). **Rahvalugemise andmeil** (28. XII. 1922): Vaimastvere vallas 1647 (m. 792, n. 855), Jõgeva vallas 2476 (m. 1153, n. 1322), Laiuse vallas 2951 (m. 1391, n. 1560), Laius-Tähkvere vallas 2711 (m. 1298, n. 1413), kokku 9785 (m. 4635, n. 5150). **Elanikkude tihedus** (aluseks rahvalugemise andmed) 16.9 km²-il, metsad ja kõlbmata maad maha arvatud 22.4 km²-il. **Külasid** 47: Vaimastvere vallas: Villakvere, Päde, Kõola, Kemba, Rohe, Paduvere, Oonurme (osa), Tirma ja Endla; Jõgeva vallas: Võduvere, Kõssima, Ellakvere, Jõgeva, Mäe, Mõisamaa, Õuna, Eristvere, Rava, Painküla, Väljaotsa ja Siimusti; Laiuse vallas: Alavere, Sootaga, Vilina, Palupere, Kantküla, Raduvere, Kasevere, Lõpe, Kivijärve, Teilma, Kaude ja Altküla. L.-Tähkvere vallas: Pedasi, Tuimõisa, Sadala, Raja, Kodisma, Altveski, Metsküla (ka Altmetsa), Kaasikutaguse, Nukelise, Mõisamaa, Vaheküla, Leedi, Kirivere ja Reastvere. **Mõisaid** 16 (neist peamõisaid 12, karjamõisaid 4). **Riigimõisad**: Laiuse, Jõgeva (Pakaste krjm), Kaava, Kärde, Kivijärve (Lemovere krjm), Kurista (Viruvere krjm), Leedi, Mõra, Reastvere, Vaimastvere (Kase krjm.) ja Ripuka. Ka Rääbise mõisa kuulub Laiuse kihelk., kuna vald Torma kihelk. jääb (vt. Torma). Mõisatest plaanistatud kuni 1923. aastani 10 (Pakaste, Kaava, Kivijärve, Lemovere, Viruvere, Leedi, Reastvere, Vaimastvere, Kase, Ripuka), 203 krundiks, millest antud normaal-taludena põlise tarvitamise õigusega ja ajutise rendilepingu põhjal 178, tööstuslisile ettevõttele 5, omavalitsustele ja seltsidele 3, ametnikele 10, juurdelõikeina 7. Laiuse mõisa oli juba varemini (1907. a. tükeldataud. **Talusid** 838, neist kuni 1 ha:ni 34, 1—15 ha:ni 194, 15—60 ha:ni 493, 60—250 ha:ni 112, üle 250 ha 5. Taludest ostetud 747, renditud 91. Maast on põldu ja aiamaad 14 184.4 ha (24.9%), heinamaad 13 686.4 ha (24.0%), karjamaad 10 923.6 ha (17.7%), metsa 9 114.3 ha (15.9%), kõlbmata maad 10 004.0 ha (17.5%). 100 inimese kohta tuleb põldu ja aiamaad 145 ha, heinamaad 140 ha, karjamaad 111 ha, metsa 93 ha, kõlbmata maad 102 ha. Talumaad on 30 475.0 ha, riigimaad (end. mõisamaad) 22 293.0 ha, kirikumaad 490.9 ha, endisi vene-aegseid riigimetsi 4653.8 ha. — **Külvipind** (1920. a. sulgudes 1916. a.): talirukist 1268.3 ha (1732.1), talinisu 42.1 ha (77.6 ha), suvinisu 25.1 ha (180.5 ha), otra 1162.4 ha (1507.0 ha), kaera 1729.9 ha (2772.5 ha), segavilja 213.1 ha (275.9 ha), herneid, ube ja läätsi 18.7 ha (4.4 ha), kartuleid 424.1 ha (695.3 ha), linu ja kanepit 385.2 ha (582.9 ha), tatraid 0.4 ha, loomatoidu-juurikaid 119.2 ha, (53.2 ha), põldheina 949.9 ha, (2128 ha). 100 inimese kohta külvipinda: talirukist 12.9 ha (17.7 ha), talinisu 0.4 ha (0.8 ha) suvinisu 0.2 ha (1.8 ha), otra 11.9 ha (15.4 ha), kaera 17.7 ha (28.4 ha), segavilja 2.2 (2.8 ha), herneid, ube ja läätsi 0.2 ha (0.1 ha), kartuleid 4.3 ha (7.1 ha), linu, kanepit 3.9 ha (6.0 ha), loomatoidu-juuri-